

Læsning:

Epistlen skriver apostlen Johannes i sit første brev: Enhver, som tror, at Jesus er Kristus, er født af Gud. Og enhver, som elsker den, der har født ham, elsker også den, der er født af ham; og deraf ved vi, at vi elsker Guds børn: at vi elsker Gud og handler efter hans bud. For dette er kærligheden til Gud: at vi holder hans bud; og hans bud er ikke tunge. For alt, hvad der er født af Gud, overvinder verden; og den sejr, som har overvundet verden, er vor tro. Og hvem andre kan overvinde verden end den, som tror, at Jesus er Guds søn?

Læsning:

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Om aftenen den samme dag, den første dag i ugen, mens disciplene holdt sig inde bag lukkede døre af frygt for jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem og sagde til dem: »Fred være med jer!« Da han havde sagt det, viste han dem sine hænder og sin side. Disciplene blev glade, da de så Herren. Jesus sagde igen til dem: »Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer.« Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: »Modtag Helligånden! Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt, nægter I at forlade nogen deres synder, er de ikke forladt.« Thomas, også kaldet Didymos, en af de tolv, havde ikke været sammen med dem, da Jesus kom. De andre disciple sagde til ham: »Vi har set Herren.« Men Thomas sagde til dem: »Hvis jeg ikke ser naglemærkerne i hans hænder og stikker min finger i naglemærkerne og stikker min hånd i hans side, tror jeg det ikke.« Otte dage efter var hans disciple atter samlet, og Thomas var sammen med dem. Da kom Jesus, mens dørene var lukkede, og stod midt iblandt dem og sagde: »Fred være med jer!« Derpå sagde han til Thomas: »Ræk din finger frem, her er mine hænder, og ræk din hånd frem og stik den i min side, og vær ikke vantro, men troende.« Thomas svarede: »Min Herre og min Gud!« Jesus sagde til ham: »Du tror, fordi du har set mig. Salige er de, som ikke har set og dog tror.« Jesus gjorde også mange andre tegn, som hans disciple så; dem er der ikke skrevet om i denne bog. Men dette er skrevet, for at I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds søn, og for at I, når I tror, skal have liv i hans navn.

Johannesevangeliet 20,19-31

Prædiken

Det er 1. søndag efter påske.

I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, Amen!

Der er så mange gode tekster her i kirken om søndagen. Vi kommer lige ud af påsken, og opstandelsen er blevet forkyndt. Det kan næsten ikke være bedre.

Alligevel er der en tekst, der bliver ved med at stå for mig som den, der til stadighed kan give mig nye tanker. Mere tro – men også mere forståelse af, hvad det vil sige at være et troende menneske i det 21. århundrede. Når jeg hører om den vantro Thomas, hører jeg nemlig om mig selv. Om et menneske, der ikke tager noget for givet og ikke kan bides hvad som helst ind. Men som får netop det tegn – eller bevis – som han har brug for.

Tidsmæssigt befinder vi os efter opstandelsen men før Kristi Himmelfart – altså på samme tidspunkt i Jesu historie, som vi selv er i.

Nogle af disciplene har set Jesus, men Thomas har bare hørt om ham fra de andre. Og det, han har hørt, lyder så fantastisk, at han nægter at tage det for gode varer. Jeg vil se et bevis, siger han. Jeg vil se manden stå foran mig med alle de skrammer og skader, som jeg så ham få på langfredag.”

Og så dukker Jesus pludselig op iblandt dem. Med naglemærker i hænderne, og med et sår i siden fra det spyd, som en soldat stak i ham. Og han rækker hånden frem, så Thomas kan mærke hullet efter det store sår. ”Stik også hånden ind i mit sår i siden,” siger Jesus til Thomas, der nu får syn for sagn – helt bogstaveligt.

Og Thomas kommer til tro.

Det går ikke lige så let for mig som for Thomas. Det er meget sjældent, at jeg bliver præsenteret for uigendrivelige beviser på, at Gud lever. Ja – faktisk tror jeg ikke, det er sket nogensinde.

Og det kan være et problem for sådan en som mig, der er opdraget til kritisk tænkning. Det startede helt fra de små klasser dér midt i 60'erne, hvor vi fik at vide, at vi aldrig skulle tro på, hvad andre mennesker fortalte os, med mindre de kunne bevise det, de sagde.

Mine forældres generation havde været vidne til propagandaen under 2. verdenskrig, og nogle kom gruelig galt afsted, fordi de ikke kunne skelne mellem løgn og sandhed. Den opvoksende generation af efterkrigsbørn skulle derfor ikke lades i stikken. Vi fik en grundig introduktion til, hvordan vi afslørede fake news – et halvt århundrede før begrebet blev moderne.

Det har på de allerfleste områder været en gevinst. Det skaber ro og tryghed, når man lærer at skelne mellem sandt og falsk. Men på ét punkt har det været en snubletråd: Det har været svært at tro, fordi troen præsenterer de sandheder, der netop IKKE er bevis for – og som man derfor er nødt til at TRO på, hvis man vil tage dem til sig.

Derfor er det ikke underligt, at troen altid ledsages af tvivlen – eller vantroen. Som disciplen Thomas kræver vi noget at basere vores tro på, for ellers er det virkelig for svært for os.

Får vi så som Thomas et tegn eller et bevis?

Ja – nogen gange gør vi. Nogen gange er det, som om vi bliver bønhørt, når tingene lægger sig til rette for os, som vi ønsker det. Eller når solen bryder frem gennem en ugelang regnvejrsdag og varmer os lige på det tidspunkt, vi trænger allermost.

Andre gange går tingene os imod, eller også er vi hurtige til at afvise de små tegn omkring os som tilfældigheder.

Men ofte, når vi beder til Gud, sker der tilsyneladende ikke noget. Det er, som om han slet ikke er der. Og så er det, at vi kan blive urolige. Så kommer tvivlen og fylder os, og vi tænker, at det er lige så tåbeligt og naivt at tro på Gud som at tro på julemanden.

Men her er det, at vi kan få netop dét svar fra Vorherre, vi går og håber på. Først og fremmest skal vi erkende, at Gud ikke er en slags automat, der kan spytte præcist dét ud til os, som vi har peget på. Gud er en person (tre personer i én, faktisk), der kan tale til os og med os. Men vi kan ikke styre og dirigere rundt med Ham efter forgodtbefindende.

Når vi taler til Gud, vil Han også svare os. Det svære er naturligvis, at Gud taler til hjertet. Vi kan ikke skrue op for lyden, hvis vi ikke kan høre ham. Tvært imod må vi selv dæmpe lydene omkring os, så Hans stemme trænger igennem til os.

Meget tit er vi opfyldt af alt, hvad der sker omkring os. Den første forelskelse, kærligheden, tiden når man sætter bo og får børn, der bliver syge eller har det svært i skolen. Og så – når ægteskabet er blevet gammelt og velgennemprøvet, og når børnene kan klare sig selv, så sker det, at vi er blevet aktive på jobbet eller i foreningen, eller at vi deltager i den offentlige debat.

Der er hele tiden noget, der fylder os – og så hører vi ikke Gud, der taler til os.

Hvis vi vil tale med Gud og høre, hvad han har at sige os – så skal vi skabe ro omkring os. Ikke nødvendigvis hele tiden, men bare en gang imellem. Vi kan søge ud i naturen. Mange har opdaget, at den rekreative værdi ikke altid handler om æstetik. Meget tit handler det om at blive fri for at skulle forholde sig til andre mennesker hele tiden. At gå under åben himmel uden at skulle producere meninger eller resultater kan være en lise for sjælen. Vi føler os små, og vores betydning bliver sat i perspektiv, når vi opdager den forunderlige verden, vi har fået at leve i.

Vi kan også være lydhør over for den impuls, der får os til at gøre netop det, vi gerne vil tænke tilbage på engang. Eller vi kan bruge fem minutter i mørket om natten, når vi er på vej til at falde i søvn. I stedet for at ligge og 'dagdrømme' om den store lottogevinst eller hvad vi vil sige til chefen næste gang, vi er blevet snydt for en lønforhøjelse, kan vi prøve at tune ind på Vorherre. Bed et Fadervor – det hjælper til at fokusere.

Hver af os finder sin egen vej. Men når du ligger i mørket og siger "Forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere", så tænk på den vantro Thomas. Han havde set sine venner blive glade over gensynet med Jesus, men han magtede ikke selv at tro dem på ordet. Og alligevel bliver Jesus hverken vred eller irriteret. Han siger: "Du så – og nu tror du. Men den, der tror på trods – han eller hun er dog alligevel lykkeligere."

Og jeg tror, det er rigtigt. Kunne vi tro uden forbehold eller spørgsmål, ville vi nok være lykkeligere.

Men det er nu heller ikke så slemt at være den vantro Thomas, når vi ved, at Vorherre bærer over med os og hjælper os igennem til troen, når vi har brug for det.